

ΣΕΡΒΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ IV

Ενότητα 14: Τοπική - Lokativ

Μπορόβας Γεώργιος

Τμήμα Βαλκανικών, Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Η Τοπική

- Η τοπική ανήκει στις περιφερειακές πτώσεις, διότι δεν μπορεί να πάρει στις προτάσεις κάποια κεντρική συντακτική θέση. Η Τοπική συνδυάζεται με την Δοτική και με τη Γενική.

Τοπική του Υποκειμένου

Subj + V + Ag / PseudoAg [N_{Lok}]

- **V + U N_{Lok}**

Ultravioletni zraci se apsorbuju U staklu. (T. Batistić) [Staklo apsorbuje ultravioletne zrake.]

U zakonu se regulišu ta pitanja. [Zakon reguliše ta pitanja]

U toj priči ona nalazi pouku. [Po njoj ta priča nudi pouku.]

Rečnik je sada izašao U trećem izdanju. [Sadaje izašlo treće izdanje rečnika.]

- **V + NA N_{Lok}**

NA gornjem primeru se vidi kako to izgleda. [Gornji primer pokazuje kako to izgleda.]

NA početku je roman dosadan. [Početak romanaje dosadan.]

- **V + O N_{Lok}**

Radi se O njegovoj budućnosti. [U pitanju je njegova budućnost.]

Reč je O tvom zadatku. [U pitanju je tvoj zadatak.]

Τοπική του κατηγορουμένου

- **$N_{Nom} + Cop + Lex [N_{Loc}]$**
- **$N_{Nom} + V_{semiCop} + Compl [N_{Loc}]$**

Τοπική του κατηγορουμένου

Τοπική σε συνδετικό κατηγορήμα

- **Cop + U / NA N_{Lok}**

Blagajnik je U pritvoru. [Blagajnik je pritvoren.]

Televizor je u kvaru. [Televizor je pokvaren.]

- **Cop + U / NA / PO N_{Lok}**

Nada je U svojoj sobi.

Jovan je NA fakultetu.

- **Cop + U / NA ODet N_{Lok}**

Adut je sada U tvojim rukama.

Prednost je NA tvojoj strani.

- **Cop + PRI N_{Lok}**

Trenutno nije PRI novcu.

Ubrzo posle operacije bio je PRI svesti.

Τοπική του κατηγορουμένου

Τοπική σε ήμι-συνδετικό κατηγορήμα

- **V_{semiCop} + NA N_{Lok}**

Takvo društvo počiva NA principu jednakosti.

Dijeta je zasnovana NA namirnicama koje su bogate celulozom.

Τοπική του κατηγορουμένου

Τοπική σε ασυνδεδετικό κατηγορήμα

- **Cop + U / NA N_{DevLok}**

Jovan je bio Uposeti kod brata. [Jovan je posetio brata.]

Dunav je U porastu, a Tisa je U opadanju. [Duna vraste, a Tisa opada.]

On je tek NA početku karijere. [On tek počinje karijeru.]

Svi su bili NA okupu. [Svi su se bili okupili.]

Τοπική του κατηγορουμένου

Τοπική σε ασυνδεδετικό κατηγορήμα

- **V_{semiCop} (Ne)Imati + U N_{DevLok}**

Ima U planu da uskoro putuje u Englesku. [Planira da putuje u Englesku.]

Za sada nema Uplanu novi posao.[Za sada ne planira da radi nešto novo.]

- **V_{semiCop} Raditi + NA N_{DevLok}**

Policija intenzivno radi NA rasvetljavanju nemilog događaja.

Od samoga početka radila je NA projektu ekološke zaštite šuma.

Trenutno radi NA sanaciji tog preduzeća.

Τοπική του αντικειμένου

- **V_{SentTranz} + O N_{Lok}**

Obavestio se O uslovima konkursa.

Stara se O sestrijoj deci.

Razgovarao je sa službenikom banke O mogućnost ima za dobijanje kredita.

Pitala je đake O radu sekcije

Govori đacima O štetnosti pušenja.

- **V_{Tratnz} + NA N_{Lok}**

Svira NA violini.

Štedi NA materijalu.

Τοπική του αντικειμένου

- **V_{Tranz} + 0 N_{AK} + U N_{Lok}**

Gleda Boga U njemu. [Gleda njega KAO Boga.]

Video je dobrog radnika U Tebi. [Video je Tebe KAO dobrog radnika.]

- **V_{SentTranz} + 0 N_{Dat} + U N_{Lok}**

Pomaže đacima U izradi zadatka. [Pomaže đacima DA izrade zadatke.]

Pomaže majci U spremanju stana. [Pomaže majci DA spremi Stan.]

- **V_{Tranz} + 0 N_{AK} + PO N_{Lok}**

Pomilovala je dete PO kosi.

Mačka ga je zagrebala PO obrazu.

Potapšao ga je PO ramenu.

Επεξηγηματική Τοπική V / N / Adj + Compl [+/- N_{Lok}]

- **V + O N_{DevLok}**

Obavestio ih je O svom dolasku. [Obavestio ih je DA dolazi.]

Izvestio je komisiju O radu na projektu. [Izvestio je komisiju KAKO se radi na projektu.]

Dogovorili su se O sledećim koracima. [Dogovorili su se (O TOME) ŠTA će sledeće U ređuzeti.]

- **V + U N_{DevLok}**

Učestvovao je U izradi projekta novog mosta. [Učestvovao je KADA je rađen projekat novog mosta.]

Angažovala se U radu humanitarne organizacije. [Angažovala se DA radi u humanitarnoj organizaciji.]

Uživa U radu s decom. [Uživa DA radi s decom.]

- **V_{Tranz} + N_{Ak} + U N_{Lok}**

Pobedio je brata U šahu.

Preteruje U jelu

Uhvatio je dečaka U krađi. [Uhvatio je dečaka KAKO krade.]

Τοπική ως σημασιολογικό συμπλήρωμα ουσιαστικού

- **N_{Dev} + O N_{Lok}**

Razgovor O aktuelnim problemima na Balkanu danas je na dnevnom redu Skupštine.

Dogovor O finansiranju projekta postignut je tesnom većinom.

Dokaz O posedovanju nepokretne imovine poslati poštom.

- **N + O N_{Lok}**

Recitovao je pesmu O proleću. [- Recitovao je pesmu KOJA govori O proleću.]

Usvojen je pravilnik O stručnom usavršavanju zaposlenih. [Usvojen je pravilnik KOJI reguliše stručno usavršavanje zaposlenih.]

- **N + NA N_{Lok}**

Odlučili su da grade društvo NA demokratskim principima. [Odlučili su da grade društvo KOJE će se zasnovati NA demokratskim principima.]

Opazio je promenu NA sinu. [Opazio je promenu KOJA se dogodila NA sinu.]

Τοπική ως σημασιολογικό συμπλήρωμα Επιθέτου

- **Adj + U N_{Lok}**

Preduzeće je samostalno U vršenju svoje delatnosti.
[Preduzeće je samostalno KADA vrti svoju delatnost.]

Efikasan je U radu. [Efikasan je KAD radi.]

Oprezan je U procenjivanju vrednosti tuđeg rada.
[Oprezan je KADA procenjuje vrednost tuđeg rada.]

Uporna je U nastojanju da postigne što bolji uspeh.
[Uporna je KADA nastoji da postigne što bolji uspeh.]

Τοπική του Χώρου
NSubj + V + Detspac [+ NLoc]
VTranz + NObj + Detspac [+ NLoc]

- **N + V_{Din} (+/-) Dir (-) + U / NA / O N_{Lok}**

Marko je U Beogradu.

Sedi NA krevet.

- **N + V + PO N_{Lok}**

Prosula je mleko PO podu.

Voda se razlila PO stolu.

Piše grafit PO zidu.

Crta PO tabli / PO stolu.

Χρονική Τοπική

V + Det_{Temp} [+ - N_{Lok}]

- **V + U N_{Lok}**

Još nije znao čime će se baviti U živošu.

U detinjstvu je puno vremena provodio kod majčinih roditelja.

Umetnost ga je privukla još U mladosti.

- **V + U ODet N_{Lok}**

Preti nestašica vode U letnjim mesecima.

u narednim danima odlučiće šta će dalje raditi.

Ponekad Ujednom danu mnogo toga poželimo.

- **V + NA N_{Lok}**

NA povratku s posla kupila je sve što joj je potrebno.

NA putu za Beograd doživeo je saobraćajni udes.

Χρονική Τοπική

V + DetTemp [+ NLoc]

- **V + PRI N_{DevLok}**

PRI izboru kandidata komisija će uzimati u obzir sledeće činjenice ... [Kad bude birala kandidata, komisija će uzimati u obzir sledeće činjenice ...]

PRI kupovini treba voditi računa da meso ima pečat sanitarne inspekcije. [KADA se kupuje, treba voditi računa da meso ima pečat sanitarne inspekcije.]

- **V + PO N_{Lok}**

PO danu je spavao, a PO noći skitao. [TOKOM dana je spavao, a TOKOM noći skitao.]

Voleli su da šetaju PO mesečini. [Voleli su da šetaju KAD je mesečina.]

- **V + O N_{Lok}**

Videli smo se O Božiću.

O praznicima žene nisu radile kućne poslove.

Obično je dolazio O njegovom rođendanu.

Χρονική Τοπική

- **V + PO N_{Dev} / Lok**

PO dolasku s posla, skuvala je ručak. [POŠTO / NAKON ŠTO je došla s posla, skuvala je ručak.]

PO povratku s letovanja, otputovao je na službeni put. [POŠTO / NAKON ŠTO se vratio s letovanja, otputovao je na službeni put.]

- **V_{Perf} + U N_{Lok}**

Sve se promenilo U Trenu.

u času je nestao.

Περιστασιακή Τοπική

- **V + NA N_{Lok}**

Govoreći NA sednici Vrhovnog suda ... Vukotić je to apostrofirao kao jedan od uslova sudske nezavisnosti. (Blic)

Dekan je NA jučerašnjem sastanku Nastavno-naučnog veća zatražio još vremena ... (Blic)

- **V + U N_{Lok}**

Zadobio je lakše povrede U saobraćajnoj nezgodi

- **V_{Tranz} + N_{Ak} + U N_{DevLok}**

Posmatraju decu U igri. [Posmatraju decu KAKO se igraju.]

Gledaju konje U trku / U galopu. [Gledaju konje KAKO šrče / galopiraju.]

- **V + PO N_{Lok}**

trci na 200 m ovoga puta PO kiši I protiv jakog vetra u grudi osvojila je "zlato". (Politika)

- **V + PRI N_{Lok}**

Čitao je PRI svetlosti sveće.

Τοπική της ποιότητας

- **V + U N_{Lok} / U N_{DevLok}**

Odgovorio im je U oštrijem tonu. [Odgovorio im je oštrije.]

Shvatio je njene reči U doslovnom smislu. [Shvatio je njene reči doslovno.]

- **V + NA N_{Lok}**

Peče meso NA roštilju.

Ispržila je ribu NA maslinovom ulju.

- **N + U / NA (ODet) N_{Lok}**

On je već čovek U godinama. [On je već star čovek.]

Čoveku U mladim godinama nije ništa teško. [Mladom čoveku nije ništa teško.]

Τοπική Υποστήριξης των Συνθηκών

- **V + U N_{DevLok}**

Predsednik se zadržao s dobitnikom nagrade U
kraćem razgovoru. [Predsednik se zadržao s
dobitnikom nagrade I PRI TOM su kratko
razgovarali.]

Προσδιοριστική Τοπική

- **V + NA ODet N_{Lok}**

Leti NA velikim visinama. [Leti visoko.]

Roni NA velikim dubinama. [Roni duboko.]

- **V + U N_{Lok}**

Savladao je gradi vo U potrebnoj meri.

Uradio je U potpunosti ono što se od njega očekivalo.

Τοπική του Οργάνου

- **Ag + V + PO N_{Lok}**

Javio je PO Marku da je sve u redu.

Poručila je PO sestri da joj pošaljemo još knjiga.

- **PseudoAg + V + U N_{DevLok}**

... poznati inflatorni jaz koji se ispoljava U pojačanoj oskudici i porastu cena poljoprivrednih proizvoda ... (T. Batistić) [... poznati inflatorni jaz koji se ispoljava TIME ŠTO se pojačava oskudica i rastu cene poljoprivrednih proizvoda ...]

Τοπική του Αιτίου

- **V + U N_{Lok} (+ Compl)**

Razbila je vazu U besu. [Razbila je vazu od besa.]

Zinuo je U čudu. [Zinuo je OD čuda.]

- **V + NA N_{Lok}**

Zahvalio im je NA pomoći. [Zahvalio im je ZATO ŠTO SU MU pomogli.]

Čestitao mu je NA uspehu. [Čestitao mu je ZATO ŠTO je postigao uspeh.]

- **V + PO N_{Lok}**

PO nalogu lekara bilo mu je zabranjeno svako uzbuđivanje.

PO nagovoru prijatelja prijavila se na konkurs.

Istupio je iz organizacije PO svojoj volji.

Τοπική των κριτηρίων

- **V + PO / PREMA N_{Lok}**

Ređala je papire PO delovodnom broju. [Ređala je papire NA

OSNOVU TOGA KOJI delovodni broj nose.]

Ređala je papire PREMA delovodnom broju. [Ređala je papire NA OSNOVU TOGA KOJI delovodni broj nose.]

Τέλος Ενότητας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

